22 בנובמבר 2026

חקלאיות וחקלאים יקרים,

למרות הגשמים שפקדו אותנו בתחילת חודש נובמבר, המשך החודש מסתמן כשחון, וכולנו נושאים עיניים לשמיים ומתפללים לבואו של הגשם. בעוד שהתחזית הראשונית צפתה שבתחילת החורף תופיע תופעת "אל ניניו", התחזית העונתית עודכנה ובעת הצפי הוא לחורף עם משקעים שהם פחות מהממוצע, מציאות שדורשת מכולנו היערכות מוקפדת ותשומת לב יתרה למשק המים ולגידולים.

במישור הציבורי, חלפו שבועיים מאז שגדי איזנקוט קיבל את המנדט להרכבת הממשלה. אנו מקווים שהממשלה החדשה תקום בקרוב, כדי שנוכל לקדם מולה את הסוגיות הבוערות לענף ולהבטיח את היציבות הנדרשת לחקלאות הישראלית. **להלן העדכונים המרכזיים של השבוע:**

נושאים שוטפים | **אחרי בחירות 2026**

אירועים וכנסים | **נהלים סקרים ושונות**

נושאים שוטפים:

- **דיונים בדבר הסכם תקציבי רב שנתי בענף הצומח** –בדיון שנערך ביום שני שעבר (16/11) התקיימה פגישה ראשונה של הצוות המקצועי המצומצם לגיבוש הסכם תקציבי רב שנתי לענפי הצומח, שבה השתתפו נציגי משרד האוצר, משרד החקלאות וביטחון המזון, נציגי המגדלים והתאחדות חקלאי ישראל. ביום ראשון (15/11) התקיימה ישיבת הכנה במועצת הצמחים, בה לקחו חלק הנציגים שהיו בישיבה באוצר, וכן עזרא בכר ואני. בישיבה, ביום שני הציג משרד האוצר-אגף התקציבים מצגת שמטרתה להציג את האופן שבו האוצר רואה את החקלאותהצומח בישראל ואת הנקודות שבהן לדעתו היא שונה מהחקלאות בעולם וכן את תשתית המקצועית למעבר מתמיכות עקיפות (מכסים) לתמיכות ישירות בענפי הצומח. בדיון הובהר כי מסד הנתונים הלאומי, שמגובש בימים אלה ע"י משרד החקלאות מועצת הצמחים והמגדלים, יעמוד בבסיס העבודה המשותפת ויעודכן באופן שוטף בהתאם לשינויים, וכי המודל שיגובש יתבסס על התאמה לנתונים ולמאפיינים הייחודיים של החקלאות בישראל, תוך שילוב כלים (מכסים, תמיכות ישירות, ביטוח,מו"פ והשקעות), בכדי להבטיח את היקף התמיכה, הגדלת התפוקה, הפיריון ושמירה על ביטחון המזון, מבלי להעתיק באופן עיוור מודלים מחו"ל. בנוסף תינתן תשומת לב גם לנושאים שאינם כלכליים נטו והם קשורים לתפיסת החקלאות וההתיישבות כדוגמת השקעות בדור צעיר ופיתוח תשתיות של גורמי ייצור **אני מודה לכל השותפים לדיונים.**
- **כנס הנהגות של תנועת המושבים** – בשבוע שעבר (17–19/11), התקיים כנס הנהגות המושבים ה-12 של תנועת המושבים, בהשתתפות יותר מ-600 ראשי הנהגות, ראשי מועצות, חברי כנסת ושרים. ביום הראשון של הכנס השתתפתי בפאנל "חקלאות בצל הממשלה הנבחרת", שממנו יצאה קריאה ברורה להכיר בחקלאות כתשתית לאומית חיונית לביטחון המזון ולשמירה על הגבולות. בדבריי הדגשתי שעל הממשלה הנבחרת לגבש מדיניות ארוכת טווח שתבטיח מזון טרי במחיר הוגן, תצמצם את התלות ביבוא ותפחית פערי תיווך. קראתי לחזק את המושב והמשק המשפחתי, להגן על ענף החלב, ולהציב במרכז את חמשת העקרונות המובילים את התאחדות חקלאי ישראל: ביטחון מזון, יוקר המחיה, ייצור מקומי, דור חדש, וחדשנות ומו"פ לצד חיזוק גורמי הייצור (קרקע ומים). בבירי הענפים בפאנל התריעו מפני יבוא ומהלכים חד-צדדיים ללא הידברות, ודרשו ודאות תכנונית והפחתת עלויות ייצור. נציגת משרד החקלאות וביטחון המזון ציינה כי המשרד פועל לגיבוש מדיניות לביטחון המזון ולפישוט הליכי התמיכה. **תודה לעמית יפרח, מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, על ההזמנה, ויישר כוח גדול למארגנים על כנס מרשים.**

- **<u>פגישת עבודה עם עובדי רשות האוכלוסין וההגירה</u>** – ביום שלישי (17/11) קיימנו פגישה עם משה נקש, ראש מינהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה ומיטל כהן שבתאי, מנהלת אגף חקלאות, ירדנים וסיעוד במינהל עובדים זרים. מטעם ההתאחדות נכחו דורון ליבנה, יו"ר הוועדה לעובדים זרים, אילנה דרור ואנוכי. בפגישה הצפנו את הנושאים המרכזיים שעל הפרק: הפיכת הוועדה לעובדים זרים לוועדה סטטוטורית בעלת סמכויות אפקטיביות, מסלול "חלף פלשתינאים" וקידום הנושא של הארכת השהייה של עובדים קיימים. הסברנו לאנשי רשות האוכלוסין שאנו פועלים מול נציגי הסיעות שנבחרו וגם מול חברי הכנסת ובעתיד נפעל גם מול חברי השדולה החקלאית כדי לקדם את הנושא. ביקשנו שגם מצד רשות האוכלוסין תגיע בקשה דומה ומשה הסכים לנסות.

"חלף פלשתינאים" – ההסדר של חלף פלשתינאים, שהחל באופן זמני בשנת 2024 כולל מכסה של 4,000 עובדים זרים בקרב כ-400 חקלאים שהעסיקו עובדים פלשתינאים. הבהרנו כי הבדיקה סביב הנושא מקורה בייעוץ המשפטי של משרד החקלאות וביטחון המזון, ונועדה לוודא שיש שוויוניות בין החקלאים בשיטת הקצאת העובדים ושהמכסות מגיעות לחקלאים פעילים בשטח. תמכנו בבדיקה כדי לעשות סדר ולמנוע פגיעה בחקלאים פעילים. אנחנו פועלים יחד עם משרד החקלאות ויחד עם רשות האוכלוסין להבטיח הארכה של חצי שנה של ההיתרים של אותם עובדים זרים שמועסקים במסלול זה אם הבדיקה לגביהם לא תושלם עד מחצית חודש דצמבר, וכן להסדרה מהירה של הארכות ההיתרים כדי למנוע מצב שבו עובדים ייחשבו כ"ברחנים" ולייצר לחקלאים ודאות. תודה רבה ליאנינה פליישון מנהלת האגף לגורמי ייצור ולדנה שטרית על העבודה המסורה בעניין זה .

רשות האוכלוסין עדכנה שהם מקדמים הליך דיגיטלי מלא לטובת המעסיקים, מהגשת הבקשה ועד קבלת האישור. זה עדיין בשלבים ראשונים אבל הכיוון ברור וזה לטובת החקלאים. בנוסף, אנשי רשות האוכלוסין הזמינו אותנו להשתתף בשולחן עגול בנושא הנוטשים שיתקיים בסוף חודש דצמבר. נושא אחרון שהעלנו היה הארכת השהות של העובדים מעבר לחמש שנים. זהו נושא שאנו מתעסקים איתו רבות, ומשה ציין שבנתיים אין אפשרות לקדם את זה כל עוד לא קמה ממשלה. הישיבות הללו חשובות מאוד ואנו פועלים לקיים אותן אחת לרבעון. **תודה למשה נקש ולמיטל כהן שבתאי על הזמן שיתוף הפעולה והשיח העניינ.**

- **<u>ועידת איגוד המלונאות, הכימיה והחקלאות-</u>** ביום רביעי (18/11) אילנה דרור ואני השתתפנו בועידה החמישית של האיגוד, בה נבחר רום דביר לתפקיד יו"ר האיגוד. בדבריו הדגיש רום שחקלאות מקומית יציבה היא תשתית חיונית לביטחון המזון ולחוסן הלאומי. בנוסף אמר שלפני כל שינוי ביבוא, במכסים או ברגולציה צריך לבדוק מראש איך הוא ישפיע על הייצור המקומי ואיך הוא ישפיע על המועסקים בתחום. בנוסף הדגיש שיעד נוסף הוא חיזוק התעסוקה של צעירים ישראלים בענף, לצד שמירה על הזכויות של מהגרי העבודה. **אני מאחל לרום הצלחה רבה בתפקיד והמשך הדרך המשותפת!**
- **<u>מהלכים חדשים בעניין עובדים זרים: ניוד מכסות, הפחתת אגרות וטיפול בנטישות -</u>** משרד העבודה מקדם שורת מהלכים הנוגעים להעסקת עובדים זרים במשק, ובהם העברת מכסות שלא מומשו בין ענפים לטובת ענפים בעלי ביקוש גבוה כמו המסחר והשירותים, תמיכה בהפחתת אגרות ההעסקה לקראת הסדרה צפויה בימים הקרובים, בחינת הרחבת העסקת עובדים זרים לתפקידי קופאים ברשתות המזון בכפוף לבדיקות שלא תיגרם פגיעה בעובדים ישראלים, וגיבוש מתווה עם רשות האוכלוסין להקצאה חלופית למעסיקים שבהם עובדים נטשו - וזאת בתנאי שהמעסיק עמד בחוק וסיפק תנאי העסקה תקינים. עבור חקלאים, מהלכים אלו עשויים להקל על עלויות האגרות ולסייע בשימור הקצאות במקרים של נטישה, אך גם מחדדים את הצורך במימוש מהיר של מכסות קיימות כדי שלא ינוידו לענפים אחרים. להודעה המלאה באן.

22 בנובמבר 2026

התאחדות חקלאי ישראל
Israel Farmers' Federation

אחרי בחירות 2026:

- **"להכיר מהשורש"** – ביום ראשון 13/12 יתקיים מפגש היכרות לחברי הכנסת עם החקלאות, ההתיישבות והשלטון האזורי. התאחדות חקלאי ישראל מארגנת את המפגש יחד עם התנועה הקיבוצית, תנועת המושבים,התאחדות הארגונים הכלכליים של הקיבוצים,מכון יסודות ומרכז השלטון האזורי. אנחנו מכינים בימים אלה את המסרים שיוצגו לחברי הכנסת במפגש.

אירועים וכנסים

- **כנס אגרו סולארי לקיבוצים ולמושבים** – הכנס השנתי ייערך במתחם "אבניו" שבקריית שדה התעופה, ב-23/11 פרטים כאן.
- **יום הקרקע העולמי** – ביום רביעי 2/12, משרד החקלאות וביטחון המזון עורך כנס מקצועי שיעסוק בהידוק הקרקע. בכנס יעסקו בדרכים השונות להתמודד עם התופעה ולשפר את היצרנות החקלאית. פרטים נוספים והרשמה כאן.
- **קורס מתקדם לכורמים - השקיה, הזנה ואיכות היין** - היחידה לחקלאות וחדשנות גולן במכון שמיר, פותחת קורס יישומי לכורמים מנוסים, המחבר בין תהליכים בקרקע ובגפן לבין קבלת החלטות לאורך העונה. הקורס יתחיל ב- 17/12. פרטים נוספים והרשמה כאן.
- **קורס שמאות חקלאית לחקלאים** – קורס שמאות חקלאים לחקלאים יכלול ארבעה מפגשים ויתחיל בסוף דצמבר. פרטים והרשמה כאן.
- **הועידה השנתית לנחלים בישראל 2026** – הועידה השנתית לנחלים בישראל מקיימת את הועידה בתל אביב ב- 25/11. פרטים והרשמה כאן.
- **מפגש שנתי מגדלי אננס** – המפגש יתקיים ביום רביעי (25/11) במו"פ דרום, חוות הבשור. פרטים והרשמה כאן.
- **כנס מחקרים בנושא תפוחי אדמה** – הכנס יתקיים ביום רביעי (25/11) במרכז מבקרים "עוז בנגב" בנחל עוז. פרטים והרשמה כאן.
- **מפגש מועדון פורום נוטעים** - המפגש יתקיים ביום רביעי (25/11) בבית העם במושב ערוגות. פרטים והרשמה כאן.
- **כנס קרקע ומים** – ביום רביעי 25/11 יתקיים כנס קרקע ומים שיעסוק בהשפעת מליחות מי ההשקיה על הצמח והקרקע, במכון שמיר למחקר. פרטים והרשמה כאן.
- **כנס פירות ההר** – ביום שלישי 1/12 יתקיים בסינמטק בראש פינה כנס פירות ההר. לפרטים נוספים כאן. להרשמה כאן.
- **יום הקרקע העולמי** – ביום רביעי 2/12 באולם התרבות של משמר העמק יציינו את יום הקרקע העולמי. לפרטים נוספים כאן והרשמה כאן.
- **תערוכת אגרומשוב ה-35 "מונדיאל החקלאות" -** תערוכת החקלאות הוותיקה בישראל תחזור לאופקים ב-30 בנובמבר וב-1 בדצמבר, עם מיתוג חדש, מאות משתתפים והצגת החידושים האחרונים בתחומי החקלאות, האגרוטק והחדשנות. פרטים נוספים כאן.
- **כנס החקלאות והכלכלה הקיבוצית** – הכנס ייערך ב־23־24 בדצמבר, במלון הגושרים. הכנס יעסוק באתגרים ובהזדמנויות של החקלאות הישראלית, רפורמות בענפי בעלי החיים, דור ההמשך והרצאות העשרה. את הפאנלים ינחה הפרשן הכלכלי של חדשות 13, מתן חודורוב. מספר המקומות מוגבל. הרשמה ופרטים נוספים כאן.
- **יום פתוח בערבה** – הכנס השנתי בערבה יתקיים בין התאריכים 17-18/2. לפרטים נוספים כאן.
- **כנסים נוספים של מו"פ צפון –** כדאי להיכנס לאתר של מו"פ צפון כדי לראות אירועים וכנסים נוספים כאן.

22 בנובמבר 2026

נהלים, סקרים, קולות קוראים ושונות

- **<u>משרד האנרגיה והתשתיות מקדם תוכנית ממשלתית חדשה להשבת מים לטבע ולשיקום נחלים</u>** - משרד האנרגיה והתשתיות פרסם מכרז להכנת מסמך תכנון מקצועי להשבת מים לטבע ולשיקום אגני נחלים נוספים ברחבי הארץ, אשר ישמש בסיס לגיבוש החלטת ממשלה חדשה בנושא. המהלך נועד לתקן את הפגיעה ארוכת השנים בבתי הגידול הטבעיים שנגרמה משאיבת מים והטיית זרימות, זאת תוך הסתמכות על לקחים מהחלטת ממשלה קודמת לשיקום נחלי הצפון במסגרת התכנון ייבחנו ההיבטים הסביבתיים, ההידרולוגיים והכלכליים, ויגובש מתווה יישומי המאוזן בין צורכי משק המים, האדם והסביבה, כאשר המועד האחרון להגשת הצעות למכרז הוא 29 בנובמבר 2026. פרטים נוספים כאן.
- **<u>קול קורא :הגשת המלצות לאותות ההוקרה לחקלאים מצטיינים מטעם מועצת הצמחים</u>** – מועצת הצמחים ממשיכה במסורת השנתית ומזמינה להגיש המלצות להענקת אותות הוקרה למובילי החקלאות בישראל. אותות יוענקו לחקלאים מצטיינים בענפי הירקות, הפירות, ההדרים והזית. כמו כן יוענקו אותות לנציגים מתחומי המחקר, ההדרכה והשיווק, על סמך קריטריונים של חדשנות ושיטות גידול מתקדמות, הישגים יוצאי דופן ביבולים, שיפור איכות התוצרת וקידום תוצרת ישראלית. את ההמלצות יש לשלוח למייל של סיגלית בכתובת GAL@PLANTS.ORG.IL עד לתאריך 30/11/2026.
- **<u>עדכון לפרסום להערות הציבור של נוהל תמיכה בקידום מכירות ליצוא תוצרת חקלאית טרייה לשנים 2027 – 2029</u>** –בהמשך לפרסום להערות הציבור של נוהל תמיכה בקידום מכירות ליצוא תוצרת חקלאית טרייה לשנים 2027 - 2029, נעדכן כי בשלב זה נוהל התמיכה לא יתפרסם להגשות, זאת מאחר שלא הוקצה למשרד החקלאות וביטחון המזון התקציב הנדרש לשם הפעלתו. פרטים נוספים כאן.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל